

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 955, 13 aprilie 2021, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Școala gimnazială
INTERNATIONAL PREMIUM SCHOOL OF BUCHAREST

www.SCOALA PREMIUM.RO
021.334.53.24 / 0728.241.073 / 0745.02.88.76

ZIUA PORȚILOR DESCHISE

Dacă sunteți în căutarea unei școli primare sau gimnaziale ultramoderne, performante, sigure și de încredere pentru copilul dumneavoastră, pășiți ONLINE în incinta Școlii Gimnaziale INTERNATIONAL PREMIUM SCHOOL of BUCHAREST, sâmbătă, 17 aprilie, începând cu ora 10.00!

Veți înțelege de ce Școala Premium reprezintă *The New Voice of Learning!*

Pentru mai multe detalii, puteți să urmăriți pagina de Facebook a școlii sau puteți suna la 0771.139.615, 0745.028876 sau 021.3345324.
www.scoalapremium.ro

Tradiții în valorificarea teoriei la Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative, București (I)

► Pagina 2

Rost

Mioara VERGU-IORDACHE

Are doar patru litere și atâtea sensuri! *Rost*: înțeles, rațiune, semnificație, sens, tâlc, justificare, logică, atribuție, motivare, noimă, teme, socoteală, ordine, regulă, rânduială, soroc, seamă, situație, stare, organizare, chemare, menire, misiune, rol, sarcină... Și a dat naștere la multe expresii, cum ar fi: *A (nu) ști rostul cuiva. A fi rost de ceva. A face rost de ceva. A-și căuta rostul. A nu-și afla rost. A-și pierde rostul. A fi în rostul tău. Pe de rost. A învăța pe de rost. A lua (pe cineva) la rost. A da de rost. A ști (sau a învăța, a cunoaște, a înțelege) rostul. A rost(ui). Rostul lumii. Toate au rostul lor. A vedea rostul. Și-a împlinit rostul. A și rostul vieții. Cu rost. Fără rost. A-și avea rostul. Ce rost are? Om cu rost. A-și face un rost în viață. A face rost de ceva. Are și acesta un rost. Rostul lumii nu se schimbă. A da de rost etc, etc.*

Cu acest cuvânt am putea să ne descurcăm în orice conversație „cu rost” sau „fără rost”. Dar, dintre toate expresiile, românul contemporan pare a-și fi apropiat mai ales „a face rost de ceva”, „ar fi rost de ceva”, „a lua la rost” și „ce rost are?!”. Însă mai aplică și „pe de rost”, fără să stea prea mult să analizeze de-o fi bine, de-o fi rău.

Nu stăm prea bine cu „rost” în sens de motivare, misiune, organizare, rol, înțeles, menire, pentru că, nu-mi place să spun, dar așa se vede cu ochiul liber, majoritatea nu înțelege să-și asume... „rostul” social. Individual, fiecare cu „rostul lui”? Dacă nu coincide cu „rostul” colectiv sau general, „nu mai are rost”!

Auzim des „ce rost are să...” că „oricum nu mă ia în seamă, nu mă vede, nu mă aude, nu mă plătește, nu...” „Nu are niciun rost” să mă zbat, să muncesc, să spun, pentru că „nu e rostul meu”. Uitam că „rostul” individual face „rostul” general, cum și „rostul” general ne facilitează sau ne împiedică „rostul” individual. „Toate la rostul lor” ar avea „rost” ca să ne „împlinim rostul”, să „ne facem un rost în viață”, să „ne știm rostul”.

Care e, până la urmă, „rostul nostru”? Vi se pare pierdere de vreme să ne gândim la semnificația, tâlcul, rațiunea existenței noastre? S-ar schimba ceva în viața noastră dacă ne-„am afla rostul”? „Are rost” să înveți, să fii corect, să fii activ, să fii inventiv, productiv, generos, empatic, recunoscător, politicos, respectuos...? Are „rost” să fii un „om cu rost”? „Are rost” să te implicii pentru ca fiecare să-și afle „propriul rost”? Sunt mai fericiți oamenii care și-„au găsit rostul” decât aceia care bătăie „fără rost” după fantome ale succesului și bogăției pentru „a face rost de ceva”? Sigur, putem să ne „jucăm” cu multe întrebări izvorâte dintr-un cuvânt simplu și scurt: „rost”. Dar „are rost”?!

Dorim să ne gândim în post la „rost”!?

De 30 de ani
INVĂTĂM ÎMPREUNĂ

Între 6 și 9 martie 2010, președintele și rectorul Universității *Spiru Haret*, profesorul universitar doctor Aurelian Gh. Bondrea, a luat parte, în fruntea unei delegații, la invitația doamnei dr. Molly Corbett Broad, președintele ACE, la lucrările celei de a 92-a întruniri a Consiliului American de Educație (ACE), lucrări desfășurate sub genericul *Întâmpinăm provocările împreună*.

Delegația Universității *Spiru Haret* a participat la lucrările în plen și pe ateliere. Preocupările responsabililor învățământului superior din statul ale cărui universități se află în topul mondial sunt valabile pentru toate sistemele de învățământ din lume.

Preînscriseri Online 2021
Feb - Iun

- Drept
- Administrație publică
- Contabilitate și informatică de gestiune
- Management
- Psihologie
- Pedagogia învățământului primar și preșcolar
- Informatică
- Medicină Veterinară
- Kinetoterapie și motricitate specială
- Educație fizică și sportivă

București, Constanța, Brașov, Craiova, Câmpulung

admitere.spiruharet.ro

OFERTA EDUCAȚIONALĂ A UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET

anul universitar 2021-2022

► Paginile 4-5

Lecții de viață cu Bruno DEMAILLE, mediator și negociator internațional:

Bullyng, cyberbullyng, managementul conflictelor, comunicare profesională

► Pagina 3

A patra ediție
a *Galei Elevului*
Reprezentant

**Eroii pandemiei
vor fi răsplătiți!**

Consiliul Național al Elevilor organizează cea de-a patra ediție a *Galei Elevului Reprezentant*, eveniment care va avea loc pe data de 15 mai. Anul acesta, la baza proiectului va sta conceptul intitulat *ResetEDU - un nou capitol pentru educație*, aflat în strânsă legătură cu punctul în care se află sistemul educațional la un an de la începutul pandemiei. Prin intermediul *Galei Elevului Reprezentant*, Consiliul Național al Elevilor va răsplăti eforturile actorilor implicați în societatea civilă. Fie că vorbim despre activiștii care, prin inițiativele lor, vor să aducă o schimbare în comunitate, despre profesorii dedicați îmbunătățirii constante a actului educațional sau despre părinții și unitățile de învățământ care ajută la formarea elevilor, cu toții merită aprecierea noastră. Astfel, oricine poate nominaliza o persoană care, prin acțiunile sale, contribuie la dezvoltarea climatului educațional, accesând următorul link: <https://gala.consiliulelevilor.ro/nominalizeaza/>. Categoriile în cadrul cărora se pot face nominalizări sunt:

- *Elev implicat în comunitate*
- *Profesor de 10*
- *Părinte – agent al schimbării*
- *Comunități școlare reziliente*.

Calendarul de desfășurare al evenimentului este:

- 12 martie – 15 aprilie, ora 23:59 – Depunerea nominalizărilor pentru toate secțiunile disponibile online;
- 16 aprilie – 01 mai, ora 23:59 – Jurizarea nominalizărilor depuse;
- 10 mai – Publicarea listei cu semifinaliștii;
- 15 mai, ora 16:00 – Premiarea celor nominalizați la *Gala Elevului Reprezentant*.

Regulamentul evenimentului, precum și alte informații privind criteriile de jurizare sau condițiile de eligibilitate ale persoanelor nominalizate pot fi consultate aici: <https://gala.consiliulelevilor.ro/> „Am dat drumul înscrierilor pentru *Gala Elevului Reprezentant*! După un an de pandemie, premii elevii, profesorii, părinții și școlile care au reușit să se adapteze noilor condiții și să meargă mai departe, indiferent de medicile cu care s-au confruntat. Dacă și tu cunoști o inițiativă care merită recunoscută în cadrul Galei, dă-ne de veste: completează formularul!” – Rareș Voicu, președintele Consiliului Național al Elevilor.

Tradiții în valorificarea teoriei la Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative, București (I)

În cadrul Facultății de Științe Juridice și Științe Administrative, București (USH) construim, de-a lungul a 20 ani, o tradiție: vizitarea penitenciarelor de pe lângă București.

Din cauza actualei situații, pentru a aplica unele aspecte teoretice, în cadrul disciplinei **Drept execuțional penal**, am încercat să adaptăm specificul cursului la situațiile restrictive impuse, inclusiv în învățământul superior. Pentru a atinge obiectivele propuse prin parcurgerea conținutului, am inițiat desfășurarea unor cursuri având ca invitați reprezentanți desemnați ai unor instituții în care sunt custodiate persoane care au fost condamnate la închisoare sau măsuri educative privative de libertate, respectiv: penitenciare, centre de detenție și centre educative.

Vă prezentăm câteva aspecte reținute în urma întâlnirilor online, realizate în cursul lunii martie 2021, cu reprezentanți ai penitenciarelor Târgu-Mureș, Rahova și Ploiești - Târgșorul Nou.

Toți invitații de până acum au contribuit semnificativ la atingerea obiectivelor cursului de **Drept execuțional penal**, atât la nivelul competențelor profesionale, cât și al celor transversale.

PENITENCIARUL TÂRGU-MUREȘ

Scurt istoric

În Târgu-Mureș a mai funcționat un alt loc de detenție numit *Inchisoarea Scaunului*, situat la aproximativ 300 m de actualul stabiliment, acolo unde a funcționat în secolul al XVIII-lea primăria orașului. Actualul stabiliment funcționează de la 1884, când a fost construit pavilionul de detenție, care consta inițial în 32 de camere de deținere. Pentru executarea pedepsei cu închisoarea s-au mai utilizat, în vremea revoluțiilor și războaielor, chiliile din cetatea medievală din Târgu-Mureș, pentru a închide persoanele care necesitau o securitate sporită.

La 24 martie 2021, erau custodiate aici 331 de persoane private de libertate. Pe site-ul penitenciarului se găsește o interesantă Ofertă de colaborare ce prezintă avantajele folosirii forței de muncă specială. (<http://anp.gov.ro/penitenciarul-targu-mures>)

Invitat: reprezentantul Penitenciarului Târgu-Mureș

În cadrul cursului de **Drept penal execuțional**, în data de 17.03.2021, **COMISARUL DE POLIȚIE PENITENCIARĂ RADU VLAD POJAN** a precizat că lucrează pe secții în Penitenciarul Târgu-Mureș de 15 ani, la acest moment fiind șef de tură, dar a venit din mediul civil unde a fost consilier juridic. A transmis studenților propriile opinii, reprezentarea personală după o activitate îndelungată în acest sistem. A prezentat penitenciarul: loc, istoric și specificul regimurilor de executare actuale: secții cu regim deschis și semideschis.

Conform legislației în vigoare, penitenciarele sunt grupate pe zone, astfel există un penitenciar cu rol de coordonare între penitenciarele Aiud, Miercurea-Ciuc, Tg. Mureș și Codlea. Este vorba despre primul în cazul grupului de 4.

În cadrul regimurilor, specific se respectă principiul separației, chiar dacă ambele regimuri oferă un grad mai ridicat persoanelor custodiate față de celelalte două tipuri de regim.

În ceea ce privește activitățile din penitenciar, acestea sunt organizate în funcție de componenta psiho-socială (responsabili: psihologii și asistenții sociali), componenta educativă (ofiter educator) și componenta religioasă (asigurată de către preot). Tot aici au loc și cursuri de alfabetizare, dar se țin și cursuri de pregătire profesională, deși, în general, structura forței de muncă este dominată de persoane necalificate. Acestea desfășoară muncă neremunerată, în primul rând în interiorul penitenciarului (întreținerea spațiului verde, aleilor, zugrăvit, curățenie, prepararea hranei, la ferma zootehnică), dar și reparații: acoperișuri și mașini, tâmplărie. Referitor la munca remunerată, este un proces ce are loc pe mai multe paliere: selectarea deținuților în funcție

de aptitudini, desfășurarea activităților. Aceasta aduce beneficii, cum ar fi: zile-câștig, reducerea perioadei de detenție, dar și o parte din venitul obținut prin muncă. Acesta din urmă poate fi folosit pentru suplimentarea hranei, cumpărarea de obiecte necesare de la magazinul penitenciarului, dar pot fi și transferați familiei sau pot constitui o rezervă pentru momentul liberării din penitenciar.

A fost analizat sumar impactul hotărârilor CEDO, respectiv decizia pilot în cazul *Rezmireș și alții împotriva României*, impact reflectat în adoptarea Legii nr. 169/2017, art. 155^{SS} chiar dacă legea a fost abrogată la sfârșitul lui 2019. Ulterior, prin cauza *Dirjan împotriva României*, s-a statuat că cei care au beneficiat de zile-câștig de pe urma aplicării legii nu pot să mai obțină și despăgubiri bănești, obligându-i pe deținuți să opteze între compensații bănești și cele de reducere a pedepsei, cu toate avantajele ce decurg de aici.

Invitatul a informat studenții cu specificul fiecărei secții, dar și cu toate modificările care au fost generate de pandemie, respectiv, noile reglementări: modificări referitoare la programele desfășurate, vizitele online, audierile la instanță, tot online, dreptul la plimbare, traseele de circulație în penitenciar, desfășurarea activităților cu parteneri de muncă, la punctele de lucru sau în penitenciar... Unele dintre restricțiile din ultimul an s-au compensat cu posibilitatea de a avea mai multe conversații telefonice. În cadrul programelor educative, numărul participanților s-a redus, contractele de muncă au dispărut, accesul pe culoare este delimitat. Deținuții și personalul primesc mănuși de unică folosință, dezinfectant, chiar și vizete. Sălile de clasă au fost dotate cu monitoare astfel încât să se poată desfășura toate cursurile online.

Cele mai mari dificultăți pe care Penitenciarul Târgu-Mureș le întâmpină acum sunt: lipsa de personal și faptul că rata de aglomerare este mare și se impune construirea unui nou pavilion.

PENITENCIARUL BUCUREȘTI-RAHOVA

Scurt istoric

Penitenciarul București-Rahova este situat la 8 km de centrul capitalei, pe șoseaua spre Alexandria. Construcția sa a început în anul 1991 pe amplasamentul vechiului penitenciar care a funcționat la o capacitate de 2250 persoane, începând cu anul 1973, până în anul 1988, când a fost demolat. Darea în folosință a celui actual s-a făcut în etape, începând cu anul 1997. Perimetrul total atribuit este de 92.200 mp, din care s-a construit și împrejmuit o suprafață de 62.100 mp.

Este un penitenciar profilat pe deținerea arestaților preventivi (bărbați) și a condamnaților (bărbați) clasificați în regim închis. Unitatea are 7 secții de deținere interioară și o secție de deținere exterioară. Acestea au 237 de camere de deținere cu capacitate cuprinsă între 4 și 10 paturi. Capacitatea legală de deținere este de 1.685 de locuri la sediul penitenciarului și de 40 de locuri la GAZ Bragadiru. În plus, pe interiorul secțiilor de deținere sunt amenajate cabinete medicale, cluburi, săli de forță. De asemenea, în incinta penitenciarului sunt amenajate în aer liber două terenuri de sport, un spațiu cu săli de clasă, o biserică etc. Pentru asigurarea condițiilor necesare custodierii persoanelor private de libertate pe perioada executării pedepsei, Penitenciarul București-Rahova dispune de facilități administrative, incluzând aici un bloc alimentară, ateliere, magazii, garaj auto etc.

În exteriorul amplasamentului din București, penitenciarul dispune de o fermă agrozotehnică (GAZ) în localitatea Bragadiru, unde există posibilitatea cultivării terenurilor în vederea asigurării unor produse necesare preparării hranei persoanelor private de libertate custodiate.

Activitatea Penitenciarului București-Rahova se bazează pe lege, ordine și instrucțiuni

și nu în ultimul rând pe încrederea comunității locale, fapt ce atestă încă o dată că reprezintă un partener social apt să gestioneze eficient resursele statului pentru resocializarea persoanelor care au comis infracțiuni. Coordonatele în acest domeniu se înscriu pe trei axe: încadrarea în prevederile UE cu privire la procesul custodial și social, valorizarea funcției educative comparativ cu funcția custodială și exploatarea la maximum a resurselor societății civile, singura în măsură să aloce capitalul uman necesar pentru recuperarea morală și socială a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

În ceea ce privește misiunea Penitenciarului București-Rahova ca parte a sistemului administrației penitenciare, reținem că este serviciul public responsabil cu aplicarea regimului de detenție și cu asigurarea intervenției recuperative, în condiții care garantează respectarea demnității umane, facilitând responsabilizarea și reintegrarea în societate a deținuților, ceea ce contribuie la creșterea gradului de siguranță a comunității, menținerea ordinii publice și securității naționale. (<http://anp.gov.ro/wp-content/uploads/2017/04/Brosura-de-prezentare-a-sistemului-penitenciar-ilovepdf-compressed.pdf>)

Invitat: reprezentantul Penitenciarului Rahova

La întâlnirea online din data de 24 martie, subcomisar de poliție penitenciară Costinel-Pompiliu BĂBEANU a făcut o scurtă prezentare a penitenciarului, loc, istoric și specificul actual. Penitenciarul funcționează cu 7 secții, fiecare având un șef de secție.

Invitatul a prezentat studenților specificul fiecărei secții, dar și toate modificările care au fost generate de pandemie, respective noile reglementări care au determinat modificări referitoare la dreptul la plimbare, traseele de mișcare în penitenciar, desfășurarea activităților cu parteneri de muncă, la punctele de lucru sau în penitenciar, dreptul la vizite...Unele dintre ele s-au compensat cu posibilitatea de a purta mai multe convorbiri telefonice.

Studenții au primit răspunsuri la întrebările adresate: • După ce își ispășesc pedepsele și sunt eliberați, credeți că se pot integra în societate? • Pentru cei care se întorc în penitenciar (urmărire a recidivei) există programe de consiliere suplimentare? • Deținuții, care săvârșesc infracțiuni în penitenciar, răspund doar disciplinar sau și penal? • Cum se gestionează repartizarea lor în camere? De exemplu, într-o cameră sunt doar cei care au comis doar infracțiunea de furt? • Sunt deținuți care se perfecționează în penitenciar pentru săvârșirea de noi infracțiuni după eliberare? Dacă da, cum reușesc aceștia? • GSR se încadrează la regimul de maximă siguranță? • Cum clasificați deținuții? În funcție de infracțiunea pe care au săvârșit-o? Adică, care ar fi criteriile de clasificare? • Deținuții pot desfășura cursuri universitare sau postuniversitare? • Deținuții au acces în penitenciar cu bani sau lucruri de valoare? Au posibilitatea să își achiziționeze produse alimentare? Au vreo sursă de venit sau doar ce primesc de la familie/prieteni!? • Persoanele din penitenciar au voie să facă schimburi de obiecte între ei sau să aibă vreo metodă de plată pentru diferite lucruri? • Dacă un deținut cu o profesie (de exemplu, medic) se află închis, dar nu pentru fapte ce țin de profesie, el poate să meargă la muncă și să profeseze ca (medic) în regim deschis, semideschis? • Care sunt, aproximativ, costurile lunare pentru un deținut? • Pentru ce infracțiune ajung în penitenciar cei mai mulți deținuți? • Deținuții cu boli transmisibile sunt separați de cei sănătoși sau stau în comun? • Ce le-ați recomanda tinerilor care au devenit infractori? • Ați întâlnit în activitatea dumneavoastră deținuți care nu au avut nicio culpă și totuși au fost închiși? Mai pot să facă dovada nevinovăției lor? În ce condiții? • Viața în închisoare are și vreun beneficiu? (Va urma)

Conf.univ.dr. Aura PREDA

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro

ISO 9001 certificat nr. 639C

TEHNOREDACTARE:
Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

Lecții de viață cu Bruno DEMAILLE, mediator și negociator internațional: *Bullyng, cyberbullyng, managementul conflictelor, comunicare profesională*

De mai bine de un an, viața noastră a luat o altă turnură și fiecare zi este o provocare pentru conducerea Universității Spiru Haret, a Colegiului universitar Spiru Haret, pentru cadrele didactice și pentru studenți, masteranzi și elevi.

Astfel, în cadrul Colegiului universitar Spiru Haret, pentru toate domeniile autorizate să funcționeze, activitatea didactică și chiar o mare parte din stagiul practic s-au desfășurat în format online.

În data de 23 martie 2021, cu sprijinul coordonatorului pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare și responsabil al Comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității, doamna profesor Maria Petrescu – sociolog, a fost organizată, în mediul online, o întâlnire-dezbateri pe teme de mare actualitate: *bullyng, cyberbullyng, managementul conflictelor, comunicare profesională*. Invitat la acest eveniment a fost dl Bruno Demaille, mediator și negociator internațional, facilitator de dialog, un specialist în comunicare profesională, un prieten de nădejde al Colegiului universitar Spiru Haret. Întâlnirea a fost o experiență benefică, iar multitudinea de elevi și profesori participanți, peste o sută, a demonstrat interesul față de această activitate.

Dialogul invitat-elevi a fost unul de educare a elevilor, de adaptare la nevoile societății și a actualului sistem sanitar, dar și o lecție despre comportament, empatie, adaptare la situații de criză, dialog cu pacientul sau familia, violență și bullyng școlar.

Colegiul universitar Spiru Haret a înțeles că în educația modernă, de calitate, se impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional, ca set de intervenție complementară, apare ca o necesitate.

Lumea este dominată de mass-media clasice și virtuale, care contribuie la transformarea tinerilor în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional. Colegiul universitar Spiru Haret propune elevilor săi activități extrașcolare, foarte utile, binevenite, care îi fac mai responsabili, îi ajută să cunoască mecanisme, să utilizeze resurse, să-și crească stima de sine și să fie pregătiți pentru domeniul în care au ales să profeseze.

Organizatori:
prof. Maria Petrescu – sociolog
Marcela Țibuleac-Dinu – sociolog
Invitat special:
Bruno Demaille, mediator și negociator internațional
Beneficiari:
elevii și cadrele didactice ale Colegiului universitar Spiru Haret

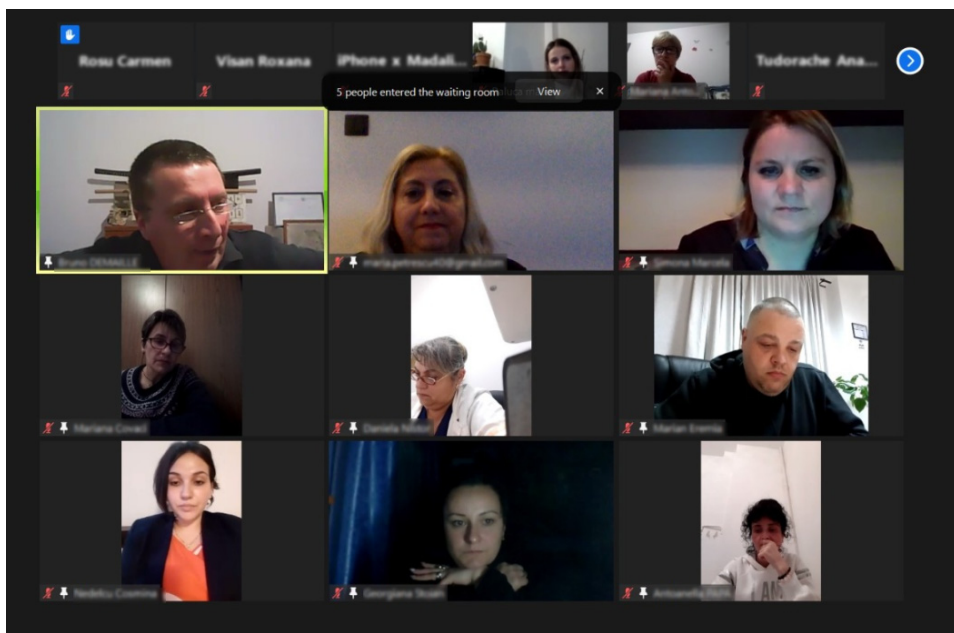
De asemenea, implicarea în activități extracurriculare îi ajută să întâlnească oameni noi, cu expertiză în diferite domenii aflate în corelație cu profesia pe care și-au ales-o, cu experiențe diferite, care îi ajută să-și facă prieteni, să socializeze, să prevină fenomenul bullyngului, să învețe despre demnitate, respect, limbaj, atitudine și despre rolul mediatorului sanitar.

De ce? Deoarece le pot schimba optica asupra vieții, îi pot orienta spre un drum mai bun, îi pun în situații reale în care se vor regăsi în carieră, încearcă roluri noi.

Intervenția domnului Bruno Demaille a stimulat gândirea critică, implicarea elevilor în actul decizional, în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Elevii au fost îndrumați să dobândească o gândire independentă, nedeterminată de grup, să capete toleranță față de ideile noi și față de oamenii din jurul lor, fiecare unic în felul său, capacitatea de a găsi modul de rezolvare a problemelor noi și aptitudinea de a critica obiectiv, constructiv.

Cele aproape trei ore petrecute cu invitatul nostru au stârnit interes, au produs bucurie, au facilitat acumularea de cunoștințe. Întâlnirea a dat posibilitatea cadrelor didactice prezente să-și cunoască elevii altfel, să interacționeze diferit cu ei, să doboare din barierele profesor-elev de la ore, să le cunoască pasiunile, aspirațiile și să poarte un dialog direct, de pe poziții egale, pe teme abordate.

Pentru trei ore, elevii au pășit în lumea fascinantă a comunicării profesionale, au învățat despre puterea cuvintelor, despre cum putem înlătura barierele fizice și psihice în relația cu pacientul, echipa medicală și aparținătorii, despre funcțiile limbajului,

despre importanța și rolul mediatorului sanitar.

În a doua parte a întâlnirii dialogul a continuat pe teme de bullyng și violență în mediul școlar, o problemă relațională, care necesită o intervenție rapidă și directă din partea unităților de învățământ. Invitatul a identificat împreună cu elevii formele de bullyng, unele dintre experiențele anterioare, au vorbit despre prejudecăți, emiterea

unor judecăți nedrepte, despre diferențe de cultură și religie, despre consecințe.

Evenimentul a demonstrat, dacă mai era nevoie, că activitățile extracurriculare sunt necesare, că orele online pot fi creative, cu conținut, că pot capta atenția tinerilor și fiecare dintre participanți beneficiază de informații noi după această experiență.

Marcela ȚIBULEAC-DINU

Familia haretistă

Studenți și profesori

La Facultatea de Psihologie și Științele Educației București a fost cultivată, de-a lungul timpului, o relație specială, dincolo de relația instituțională: student - profesor.

Teofila Rădean este licențiată și a luat decizia ca masterul să îl continue la a Facultatea de Psihologie și Științele Educației București. Ea spune că vocația de educator a profesorilor și fiecare vorbă în parte spusă într-un cadru atât de cald a determinat-o să aleagă să profeseze în acest domeniu. „Profesorii au văzut în mine ceea ce eu nu am văzut”, spune Teofila. Pe lângă formarea profesională, crede că a învățat de la profesorii săi cum să privească oamenii din spatele cuvintelor, din spatele măștilor, de a-i privi în ochi și de a le descoperi sufletul.

Lector universitar doctor Simona Marica, „Profă Zen”, conform titlului pe care l-a primit de la studenții săi la finalul unui an universitar, când a și primit o diplomă în acest sens, crede că „răbdarea și energia vin odată cu vocația de profesor”.

Mulți dintre studenții Facultății de Medicină Veterinară au ales să se pregătească pentru profesia de medic veterinar și au luat decizia de a se înscrie la această facultate după ce au interacționat, în calitate de posesor al unor animale de companie cu care au ajuns la clinica facultății. Este cazul și studentei Andreea Alupoie.

Andreea spune că, pe lângă cunoștințele teoretice acumulate în facultate, a învățat să pună o branulă, să administreze un tratament sau să facă un vaccin și chiar a avut posibilitatea de a asista la intervenții chirurgicale. „Un alt atu al facultății îl reprezintă programele

ERASMUS, care se desfășoară în fiecare an, sunt proiectele de mare anvergură, proiecte internaționale la care am avut onoarea de a participa și eu, chiar în Columbia”, spune Andreea.

Lector universitar doctor Paul Georgescu, șef de lucrări la Facultatea de Medicină Veterinară de la Universitatea Spiru Haret, spune că de-a lungul timpului a învățat de la studenți să înțeleagă mai bine lucrurile. „Îmi doresc ca studenții, viitorii mei colegi, să plece cu un bagaj de cunoștințe care să le permită să dezvolte această frumoasă profesie”.

Diana Fănar este studentă la Facultatea de Educație Fizică și Sport de la Universitatea Spiru Haret, dar este și sportivă de performanță, handbalistă, legitimată la CSM București. Își amintește cu emoție prima zi din viața de student, mai ales că și tatăl ei a absolvit aceeași facultate și îi povestește despre această experiență în copilărie. „La Universitatea Spiru Haret este încurajată performanța și poți îmbina cu succes timpul alocat studiului cu cel pentru antrenamente și competiții. Sunt convinsă că toți cei care au terminat această facultate sau vor absolvi sunt cei care și-au îndeplinit visul”, spune Diana. De asemenea, crede

că în anii de facultate a devenit mult mai responsabilă, iar Universitatea Spiru Haret te pregătește pentru viață și te ajută să te formezi din punct de vedere profesional.

La rândul său, prof. univ. dr. Adin Cojocaru, cadru didactic la Facultatea de Educație Fizică și Sport și președintele Federației Române de Volei, amintește cu drag despre performanțele sportive ale studenților haretști la Campionatul Național Universitar. „Am învățat mereu ceva de la generațiile de studenți cu care am lucrat. Cred că, și peste 30 ani, absovenții haretști vor fi oameni de succes”.

Florina Tărnaru este studentă la Facultatea de Științe Juridice și Administrative, specializarea Drept. Ea spune că încă de la început a simțit că studenții și profesorii chiar sunt o ECHIPA. Acesta a fost și motivul principal pentru care a ales Universitatea Spiru Haret. „În timpul anilor de studenție am învățat să am curajul să mă exprim liber, fără teama că aș putea fi muștrată; mă bucur că

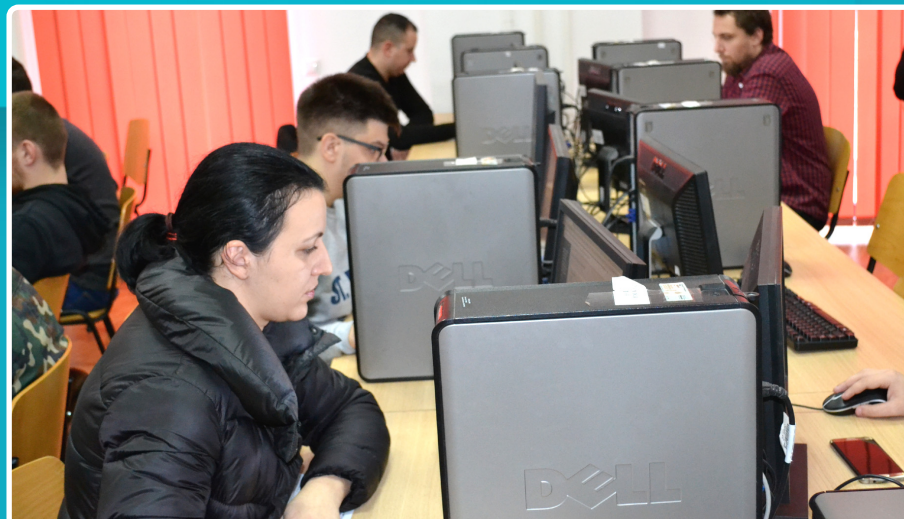
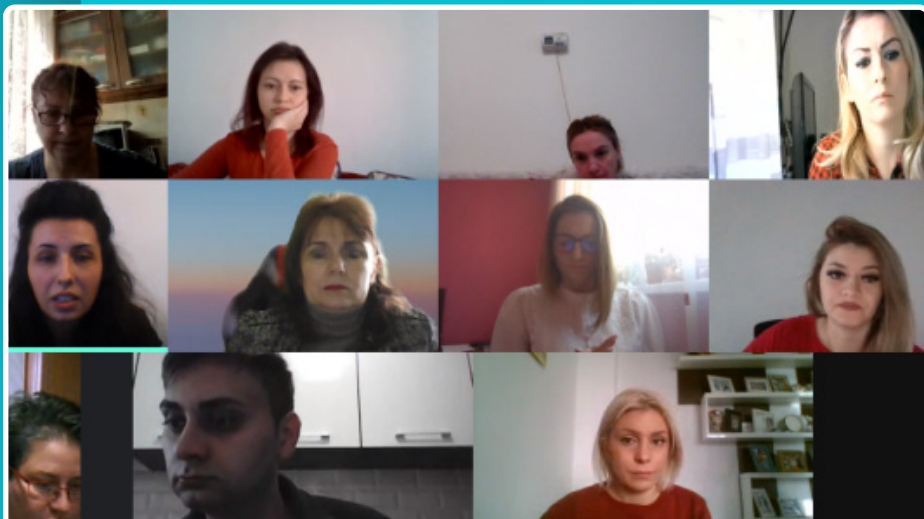

studenții sunt încurajați să se exprime liber”, spune Florina.

La rândul său, conf. univ. dr. Roxana Păun, profesor care a coordonat generații de studenți haretști la Drept, consideră că aceștia au învățat-o să își schimbe, să își îmbunătățească permanent modul de prezentare de curs.

OFERTA EDUCAȚIONALĂ A UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET anul universitar 2021-2022

LICENȚĂ

Nr. crt.	Facultatea	Specializarea/Programul de studii universitare de licență	Forma de învățământ	Taxe de studii
1	Facultatea de Educație Fizică și Sport, București	Educație fizică și sportivă	IF	5200 lei
		Kinetoterapie și motricitate specială	IF	5200 lei
2	Facultatea de Inginerie și Informatică, București	Informatică	IF	5300 lei
3	Facultatea de Medicină Veterinară, București	Medicină veterinară	IF	6900 lei
4	Facultatea de Psihologie și Științele Educației, București	Psihologie	IF	4800 lei
		Psihologie	IFR	4800 lei
		Psihologie	ID	4800 lei
		Pedagogia învățământului primar și preșcolar	IF	4800 lei
5	Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Brașov	Psihologie	IF	4800 lei
		Pedagogia învățământului primar și preșcolar	IF	4800 lei
6	Facultatea de Științe Economice, București	Marketing	IF	4800 lei
		Marketing (în limba engleză)	IF	3600 euro
		Contabilitate și informatică de gestiune	IF	4800 lei
		Management	IF	4800 lei
		Management	IFR	4800 lei
7	Facultatea de Științe Economice, Câmpulung	Contabilitate și informatică de gestiune	IF	4800 lei
		Management	ID	4800 lei
8	Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice, Brașov	Management	IF	4800 lei
		Drept	IF	4800 lei
9	Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative, Craiova	Contabilitate și informatică de gestiune	IF	4800 lei
		Management	IF	4800 lei
		Drept	IF	4800 lei
		Drept	IFR	4800 lei
		Drept	ID	4800 lei
		Administrație publică	IF	4800 lei
		Administrație publică	IFR	4800 lei
Administrație publică	ID	4800 lei		
10	Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice, Constanța	Management	IF	4800 lei
		Management (în limba engleză)	IF	3600 euro
		Drept	IF	4800 lei
11	Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative, București	Drept	IF	4800 lei
		Drept	IFR	4800 lei

IF – învățământ cu frecvență; IFR – învățământ cu frecvență redusă; ID – învățământ la distanță

**Pentru admiterea
în anul universitar 2021-2022,
taxa de înscriere este de 150 lei**

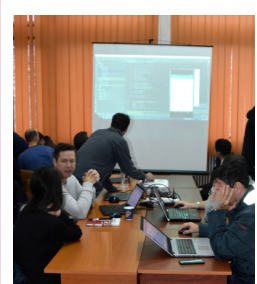
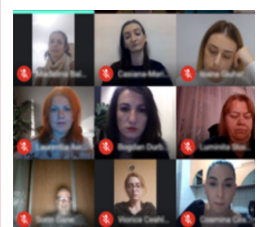
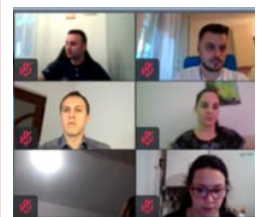
Documentele necesare înscrierii la admitere

LICENȚĂ

- **diploma de bacalaureat** (diplomă echivalentă cu aceasta, în original sau adeverință eliberată de liceu, în original, pentru candidații care au promovat examenul de bacalaureat în anul curent (adeverința de absolvent de liceu se poate depune în copie pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoane cu atribuțiuni de secretariat, în cazul în care candidatul care se înscrie la admitere are adeverință în original depusă la un alt dosar de admitere, însoțită de o adeverință în care se certifică acest lucru). Adeverința de absolvire trebuie să cuprindă media generală la examenul de bacalaureat, mediile obținute în anii de studii, termenul de valabilitate și mențiunea că nu a fost eliberată diploma de bacalaureat; în situația interconectării la sistemul informatic SIIR nu se mai impune prezentarea adeverinței de absolvire.
- **certificatul de naștere**, în copie certificată conform cu originalul de către personalul din secretariat desemnat în acest sens;
- **certificatul de căsătorie** (dacă este cazul), în copie certificată conform cu originalul de către personalul din secretariat desemnat în acest sens;
- **adeverință medicală tip**;
- **copie de pe buletinul/cartea de identitate**, care să cuprindă codul numeric personal, copie certificată conform cu originalul de către personalul din secretariat desemnat în acest sens;
- **3 fotografii 3/4**;
- **copie de pe diploma de bacalaureat** pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoane cu atribuțiuni de secretariat, însoțită de adeverință eliberată de facultatea la care se află diploma de bacalaureat, în original (**pentru cei care urmează a doua facultate**); – un dosar plic.

- ***În situații excepționale**, care nu permit prezența fizică a candidaților în campusurile Universității, candidații vor trimite electronic către secretariatul facultății, la adresa de mail pusă la dispoziție de acesta, copii scanate ale următoarelor documente:
- **diploma de bacalaureat** (diplomă echivalentă cu aceasta) sau **adeverință eliberată de liceu**, sau **acordul scris** pentru ca Universitatea să se poată interconecta cu Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR);
- **certificatul de naștere**;
- **certificatul de căsătorie** (dacă este cazul);
- **adeverință medicală tip**;
- **buletinul/cartea de identitate**, care să cuprindă codul numeric personal;
- **dovada plății taxei de admitere** sau dovada încadrării în una din categoriile scutite de la plata taxei;
- **fișa chestionar** completată și semnată.

*Candidații care se înscriu online sunt responsabili pentru autenticitatea documentelor încărcate și corespondența dintre acestea și documentele originale.

**Pentru a vă preinscrie online,
accesați www.admitere.spiruharet.ro!
Cei care se vor preinscrie online până la sfârșitul lunii iunie 2021
și își vor confirma locul până la 30 iulie 2021
NU VOR MAI ACHITA TAXA DE ADMITERE!**

MASTER

Nr. crt.	Domeniul de studii universitare de master	Denumire program de studii universitare de master	Locația geografică	Forma de învățământ	Numărul de credite de studiu transferabile	Numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați	Taxe de studii
1	Informatică	Tehnologii moderne în ingineria sistemelor informatice	București	IF	120	50	5400 lei
2	Drept	Cooperare internațională în justiție	Brașov	IF	60	200	5400 lei
		Științe penale și criminalistică	Craiova	IF	60		5400 lei
		Științe penale	București	IF	60		5400 lei
		Științe penale	Constanța	IF	60		5400 lei
3	Științe administrative	Administrație publică și management în context european	București	IF	120	50	5400 lei
		Administrație publică și management în context european	Craiova	IF	120		5400 lei
4	Contabilitate	Audit financiar contabil	București	IF	120	350	5400 lei
		Audit intern în sistemul public și privat	Craiova	IF	120		5400 lei
		Contabilitate, expertiză și audit	Constanța	IF	120		5400 lei
		Contabilitate și managementul afacerilor	Câmpulung	IF	120		5400 lei
		Contabilitatea agenților economici și a instituțiilor publice	București	IF	120		5400 lei
5	Finanțe	Finanțe și administrație publică europeană	Craiova	IF	120	250	5400 lei
6	Management	Dimensiunea europeană a managementului organizației	Brașov	IF	120	150	5400 lei
		Management organizațional și antreprenariat	Constanța	IF	120		5400 lei
		Organizational management and entrepreneurship (cu predare în limba engleză)	Constanța	IF	120		3600 euro
		Managementul integrat al afacerilor	București	IF	120		5400 lei
7	Marketing	Marketing și relații publice în afaceri	București	IF	120	100	5400 lei
8	Psihologie	Psihologie clinică și intervenție psihologică	Brașov	IF	120	150	5400 lei
		Psihologie clinică și intervenție psihologică	București	IF	120		5400 lei
		Psihologie organizațională și managementul resurselor umane	București	IF	120		5400 lei
9	Științe ale educației	Consiliere educațională (interdisciplinar cu domeniul Psihologie)	Brașov	IF	120	50	5400 lei
10	Știința sportului și educației fizice	Educație fizică și antrenament sportiv	București	IF	120	100	5800 lei
		Kinetoterapia în afecțiunile locomotorii	București	IF	120		5800 lei

COLEGIUL UNIVERSITAR SPIRU HARET

<https://colegiuluniversitar.spiruharet.ro/admitere/>

BUCUREȘTI

Șoseaua Berceni nr. 24, sector 4, etajul 2, camera 210, telefon: 0721.808.577

Domeniul SANITAR

e-mail: sanitara.bucuresti@spiruharet.ro

- **Asistent medical generalist**
– IF, 3 ani, 3000 lei/an
- **Asistent medical balneofiziokinetoterapie și recuperare**
– IF, 3 ani, 3000 lei/an

Domeniul INFORMATICĂ

e-mail: informatica@spiruharet.ro

- **Analist programator**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Administrator rețele locale și de comunicații**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Tehnician echipamente de calcul**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Tehnician infrastructură rețele de telecomunicații**
– IF, 3 semestre, 3000 lei/an

Domeniul SERVICII

e-mail: colegiuluniversitar@spiruharet.ro

- **Detectiv particular**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an

Domeniul PRODUCTIE MEDIA

email: productiemedi@spiruharet.ro

- **Asistent regizor artistic**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Editor de imagine**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Cameraman – Fotoreporter**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an
- **Asistent producător film – tv**
– IF, 1 an, 3000 lei/an
- **Operator sunet**
– IF, 1 an, 3000 lei/an
- **Tehnician iluminare filmare**
– IF, 1 an, 3000 lei/an

CRAIOVA

Strada Vasile Conta nr. 4, telefon: 0251.414.122

Domeniul SANITAR

e-mail: sanitara.craiova@spiruharet.ro

- **Asistent medical generalist**
– IF, 3 ani, 3000 lei/an
- **Asistent medical balneofiziokinetoterapie și recuperare**
– IF, 3 ani, 3000 lei/an

Domeniul SERVICII

e-mail: colegiuluniversitar@spiruharet.ro

- **Detectiv particular**
– IF, 2 ani, 3000 lei/an

Documentele necesare înscrierii la admitere

MASTER

- cerere tip de înscriere la admitere
- diploma de licență (în original) sau adeverință de promovare a examenului de licență pentru promoția curentă;
- foaie matricolă/supliment la diploma (copie) pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoanele cu atribuții de secretariat;
- diploma de bacalaureat (copie) pe care se certifică conformitatea cu originalul de către persoanele cu atribuții de secretariat;
- curriculum vitae;
- certificat de naștere (copie);
- certificat de căsătorie, dacă este cazul (copie);
- copie a buletinului/cărții de identitate;
- adeverință medicală;
- 3 fotografii 3/4.

*În situații excepționale, care nu permit prezența fizică a candidaților în campusurile Universității, pentru înscrierea la admitere, candidatul va trimite pe adresa secretariatului facultății un email care conține copiile scanate ale următoarelor documente:

- cerere tip de înscriere la admitere, completată și semnată;
- diploma de licență sau adeverință de promovare a examenului de licență pentru promoția curentă;
- foaia matricolă/suplimentul la diplomă;
- diploma de bacalaureat;
- curriculum vitae;
- certificat de naștere;
- certificat de căsătorie, dacă este cazul;
- buletinul/carta de identitate;
- adeverință medicală;
- dovada plății taxei de admitere sau dovada încadrării în una din categoriile scutite de la plata taxei;

*Candidații care se înscriu online sunt responsabili pentru autenticitatea documentelor încărcate și corespondența dintre acestea și documentele originale.

COLEGIU

- Formular de preinscriere (opțional)
- Cerere de înscriere (tip);
- Diplomă de bacalaureat în original și în copie xerox SAU certificatul de absolvire însoțit de situația școlară (pentru candidații fără examen de bacalaureat);
- Copie xerox CI/BI;
- Copie xerox Certificat de naștere;

- Copie xerox Certificat de căsătorie (dacă este cazul);
- Adeverință medicală de la medicul de familie conform căreia candidatul este sănătos clinic și apt pentru studii;
- Două fotografii tip 3;
- Chitanță care atestă achitarea taxei de admitere – 150 lei.

VITRALII

VITRALII

Mături

Te uiți la ea cum stă cuminte în colțul ei, obosită de atâta înghițit la praf și zoaie. Mătura strămoșească din pai de sorg uscat în soarele verii, prin pustiurile Bărăganului. Legată cu fir roșu, ca să scape de deochi, zdrențuită la tivul fustei păioase, așteaptă cuminte să fie tăvălită din nou prin prafurile aruncate

în ochi ba de unii, ba de alții. Aceasta este mătura comună, înfiptă bine în bățul ei de fag sau stejar, una dintre milioanele de mături care așteaptă în tăcere alte și alte valuri de colb în care își înecă traiul de când se știe. Nu poate să se plângă, fiindcă n-are cui, și nici nu poate să ștească lacrimi de supărare din paiele aspre și uscate. Se lasă apucată de reteveul lemnos și umilită, frecată de covoarele, carpetele și podelele cele mai murdare. Ea a dus greul de nici nu mai știe când, ea s-a opintit, și-a tocit oasele lemnoase, s-a străduit și ea cât a putut să-și împlinescă misia. Și când totul a fost gata, s-a trezit aruncată în debaraua întunecoasă, lângă cârpele cu miros de clor și murdărie. Visul ei a fost, dintotdeauna, să curețe niște podele mai acătării, nu chiar marmură sau granit, dar măcar un parchet mai răsărit. Însă vajnica și rezistentă unealtă nu a avut parte de așa ceva. Pe deasupra, aude din ce în ce mai des că i-a cam trecut vremea, nu mai are utilitate în gospodărie și cel mai bun loc care i s-ar potrivi ar fi jarul din sobă.

Suratele din plastic stau ceva mai bine. Nu că ar fi mai eficiente, dar într-o lume falsă, mătura din plastic e mai versatilă, mai adaptată, poate să-și schimbe culoarea, ba chiar și coada, dacă e nevoie. Numai că are un obicei cam prost: bagă mereu gunoiul sub preș. Așa îi place ei. Ce poate fi mai frumos decât o fațadă frumoasă, poleită, care ascunde în spatele ei căruțe de murdărie? se gândește ea din toți polimerii care o compun.

Mai există o categorie, mai greu de înțeles acum, în secolul XXI: târnul, adică legătura de nuiele arțăgoase atârnată de o bătă noduroasă. Asta e bună la frunze. Taiate la câini sau ascunse pe sub canapele. Doar că face zgomot și stârnește praful, tot în ochii amărăteii cumetre din sorg.

Peste toate acestea domnește măturoiul. Teapăn, mut, mecanic. El nu prea face treabă, doar ține fârașul la îndemână ca să mai scoată din joc câte-o vâșușă mai obraznică. Despre măturoi nu se pot spune prea multe. El își poartă sceptrul cu gesturi de mașinărie, visând precum Pinocchio care se voia om, că va deveni și el o sculă gospodărească mai de soi. Nu chiar aspirator, dar măcar un măturoi adevărat, cu leduri și procesor, așa cum a văzut el pe la curțile mari pe unde a umblat. Doar că lipsa de activitate l-a îngreunat, făcându-l să-și trădeze mediocritatea insolentă. Încet, încet, măturile din plastic lucios au încetat să facă cerc în jurul lui, speriate de vociferările colegelor vegetale, grăbite să-și împlinescă menirea: aceea de a deretica. Lună. Bec. Murdăria le-a ajuns până peste cap.

Povestea asta este, desigur, o fantezie. O fantezie. Dar de câte mături e nevoie oare pentru a face cu adevărat curățenie?

Dragoș CIOCĂZAN

Festivalul ANONIMUL

Festivalul Internațional de Film Independent ANONIMUL, organizat de Fundația Anonimul și Asociația FAMart, ajuns la a 18-a ediție, va avea loc între 9 - 15 august 2021, la Sfântu Gheorghe, în Delta Dunării. Apelul de înscrieri pentru competiția de scurtmetraj este deschis până pe 14 mai.

Înscrierile se pot face pe site-ul ANONIMUL: <http://www.festival-anonimul.ro/>. Până pe 14 mai pot fi înscrise scurtmetraje de ficțiune și animație, românești sau străine, cu o durată maximă de 30 de minute, produse după data 1 ianuarie 2020. Selecția acestora aparține criticului de film Ionuț Mares și va fi anunțată după data de 22 iunie.

Trofeul Festivalului ANONIMUL, Premiul pentru *Cel mai bun scurtmetraj străin* și *Cel mai bun scurtmetraj românesc* vor fi acordate în baza voturilor exprimate de publicul prezent la festival, în timp ce Fundația Anonimul va acorda Premiul Ovidiu Bose Paștină.

LIMBA ROMÂNĂ E PATRIA MEA

Magda ISANOS

17 aprilie 1916 – 17 noiembrie 1944

Pomii cei tineri

Pomii cei tineri, în dimineața de marți, unii lângă alții au stat să se roage – frunțile lor străluceau inspirate deasupra pământului încă-n zăpezi.

Și-n aerul în care nu erau zboruri, pomii, ale căror umbre nu se născuseră, cântau un imn pentru viață, ca niște oameni goi și frumoși ei cântau:

„Soare de-aramă, zeu popular printre plante, privește oastea noastră-ndrăzneată; ici-colo aerul e rumen de tot printre ramuri, că viitoarele fructe acolo vor sta...”

Noi nu ne-nchinăm de fel și nu plângem, ci pregătim un loc cât mai înalt pentru cuiburi și pregătim o orgă de brazi pentru vânturi, soare de-aramă, zeu totdeauna rotund...

Ni s-a povestit despre tine-n pământ, când nu cunoșteam dimensiunile cerului; ni s-a povestit despre tine-n leagănul cald. Semințele-n somn visau că există colori, roșu, albastru și gri, minunate colori. Tu, peste frunțile noastre, soare, cobori. Și noi vom da fructe, și noi vom fi hore de flori. Gloria noastră toată-n vârf se presimte...”

Și-un curcubeu pe deasupra tulpinilor strănte cade vestind: nu moarte, desigur, nu moarte, pomilor tineri în dimineața de marți...

Până pe 15 mai 2021!

Înscrieri la cea de-a treia ediție a concursului de scenarii și pitch-uri de film

WRITE A SCREENPLAY FOR (WSF)... / SCRIE UN SCENARIU PENTRU...

American Independent Film Festival (AIFF) a anunțat lansarea celei de-a treia ediții a concursului *WRITE A SCREENPLAY FOR (WSF)... / SCRIE UN SCENARIU PENTRU...* organizat de către Asociația Cinemascope cu sprijinul HBO Europe. Cea de-a cincea ediție a AIFF va avea loc între 18 și 24 iunie 2021 la București. Concursul este deschis atât scenariștilor experimentați cât și celor aflați la debut. Nu se percepe taxă de înscriere. Anul acesta, WSF invită cineasții și scriitorii să propună idei și povești pentru publicul tânăr.

Se lansează provocarea și pentru scenariștii de limba română să propună povești cu sau pentru acest public tânăr, identificat ca *Generation Z*. Concursul are în vedere două secțiuni: proiecte de mini-serie TV, cu povești structurate pe durată a șase sau opt episoade, și filme de lungmetraj de ficțiune. Aplicațiile trebuie trimise la adresa info@cinemascope.eu până la data limită: 15 mai 2021. Participanții la concurs nu trebuie să aibă scenariile definitive până la data aplicației, ci să trimită o descriere succintă a poveștii (outline) de până la cinci pagini, precum și o scenă de conflict sau încărcătură emoțională din scenariu (maxim 3 scene sau aproximativ 5 pagini în Final Draft / orice software de formatat scenarii). Outline-urile pentru miniserie TV trebuie să aibă la bază o poveste inspirată de *Generația Z* în vreme ce, pentru proiectele de lung metraj de ficțiune vor fi luate în considerare și cele cu o tematică mai generală, dar care, în opinia autorilor, s-ar adresa unui public tânăr.

Un juriu format din echipa HBO, regizorul Cristian Mungiu, scenaristul Alexandru Baciu și Kira Hagi, în calitate de ambasador al evenimentului, va analiza toate propunerile primite și va alege listă scurtă de proiecte finaliste care vor trece în etapa a doua a concursului. Autorii proiectelor aflate pe lista scurtă (între 5 și 10 proiecte) vor fi anunțați pe 18 iunie, în cadrul galei de deschidere a AIFF.

Pe durata festivalului, între 18-24 iunie, participanții la concurs sunt invitați la o serie de workshop-uri de profil, iar finaliștii vor beneficia de consilierea scenaristului Alex Baciu și a Ioaninei Pavel, TV producer, HBO Europe, și vor lucra intensiv vreme de o săptămână la dezvoltarea proiectelor de miniserie TV sau film.

La capătul acestui proces, HBO Europe va alege proiectele câștigătoare – a căror dezvoltare dorește să o sprijine în continuare. Câștigătorii vor fi anunțați public pe data de 24 iunie 2021 de către Kira Hagi la gala de închidere a *American Independent Film Festival*.

Scenariștii proiectelor câștigătoare vor primi sprijin financiar și consiliere din partea HBO Europe și Asociația Cinemascope pentru dezvoltarea proiectelor până la faza de scenarii complete.

Regulamentul concursului și alte detalii: <http://filmdefestival.ro/wsf/regulament-de-concurs>

Expoziția Credință și tradiții

George V. GRIGORE

Evenimentele culturale, educaționale și sociale, desfășurate sub patronajul Mănăstirii Sitaru din Grădiște, sunt menite să pună în valoare patrimoniul istoric și ecleziastic din zona de nord a județului Ilfov, după cum a declarat și părintele Ieromonah Hrisostom Iorgulescu. În acest context, duminică, 4 aprilie 2021, Mănăstirea Sitaru a găzduit vernisajul expoziției *Credință și tradiții*, o expoziție de obiecte artizanale, icoane ortodoxe și artă grafică, semnată de Elena Irina Lătiș-Prisăcaru și Corina Petre.

Elena Irina Lătiș-Prisăcaru este economist, iar între anii 2016 și 2019 a urmat cursurile Facultății de Teologie Ortodoxă din București, secția *Artă sacră*. Din copilărie a fost atrasă de imagini, forme, culori. Și-a dorit să se înscrie la design vestimentar după ce, în gimnaziu și liceu, așternea pe hârtie creații vestimentare în creion. Individual sau alături de Corina Petre participă la expoziții, concursuri și ateliere de creație.

Frumosul nu expiră, așa crede Corina Petre, designer de obiecte ceramice, artist plastic, preocupată de gravură și grafică, absolventă a Facultății de Arte Plastice, secția *Grafică* din cadrul Universității de Artă din București. Distinsă cu numeroase premii, se înscrie în rândul tinerilor dedicați prin pasiune și talent, organizând și coordonând evenimente artistice și culturale, în țară și în străinătate.

Evenimentul a fost completat cu un moment muzical din repertoriul bizantin susținut de Protopsaltul Romeo Tudorache, format la școala teologică a Mănăstirii Cernica, în prezent dirijor al

Grupului Psaltic de la Biserica *Sf. Ioachim și Ana* din Măgurele. Manifestarea s-a încheiat cu aprecierea contribuției la programele culturale, educaționale și sociale ale Mănăstirii Sitaru, prin acordarea unor diplome de merit și excelență directoarei Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, Alexandrina Niță, protopsaltului Romeo Iordache și celor două artiste, Elena Irina Lătiș-Prisăcaru și Corina Petre. Expoziția este deschisă până la 24 aprilie.

Mănăstirea Sf. Nicolae Sitaru, în parteneriat cu Consiliul Județean Ilfov, implementează proiectul privind *Reabilitarea, conservarea, promovarea și punerea în valoare a edificiilor din Ansamblul de monumente istorice ale Mănăstirii Sf. Nicolae*. Dincolo de interesul pentru un obiectiv specific artei și arhitecturii religioase, de importanță națională, proiectul va ajuta la promovarea întregului areal geografic al zonei, culturii și credinței, artei și tradițiilor românești.

Alături de Mănăstirea *Căldărușani*, Mănăstirea *Sfântul Nicolae - Sitaru* va fi reabilitată cu bani europeni, cu ajutorul Consiliului Județean Ilfov, contractul fiind semnat în urmă cu doi ani. Mănăstirea *Sf. Nicolae - Sitaru* este monument istoric clasa A și face parte din patrimoniul cultural național. Se află în nord-estul județului Ilfov, în pădurea de lângă satul Sitaru, din comuna Grădiște. Mănăstirea a fost construită în 1627, iar acum are nevoie de reabilitare. Valoarea totală a contractului de finanțare: 8.583.372,70 lei, din care contribuția Consiliului Județean Ilfov este de 911.730,29 lei. Doamne ajută!

Nicolae MAREȘ

Historicul neamului, cărturarul, bărbatul de stat Nicolae Iorga a avut în timpul vieții relații strânse cu Polonia, cu personalități marcante din administrația poloneză, cu miniștri, cu șefii statului polonez renăscut în 1918, cu diplomații acreditați la București, nu în ultimul rând cu istorici și oameni de cultură de primă mână, personal cu mareșalul Józef Piłsudski, inclusiv la Varșovia (1924). (Nicolae Mares, *Józef Piłsudski – Monografie*, București 2017, ed. eLiteratura, București 2016)

Să sprijinim cu ceea ce avem mai bun pe frații polonezi năpăstuiți

Odată cu izbucnirea celui de Al Doilea Război Mondial, în septembrie 1939, până în ultimele clipe ale vieții, N. Iorga a scris, în *Neamul Românesc* și în alte publicații ale vremii, zeci de articole prin care înfiera izbucnirea conflagrației mondiale, înfățișând drama poporului atât de apropiat nouă, nevoit să își părăsească vatra străbună în fața atacului și bombardamentelor naziste din Vest și cele bolșevice din Est. (N. Iorga, *Ultimele*, ediție și comentariu introductiv de Stelian Neagoe, Scrisul Românesc, Craiova, 1978). În situația dată, Iorga a adresat tuturor românilor: „de la vlădică la opincă”, apeluri fierbinți pentru a-i sprijini, cu tot ce aveau mai bun, pe frații polonezi năpăstuiți. Vocea sa a avut un puternic ecou în societatea românească, dar și peste fruntariile țării, cum vom arăta imediat. Am întâlnit, de-a lungul anilor multe cuvinte de recunoștință din partea unor demnitari polonezi, precum prim adjunctul președintelui Comitetului de Stat al Planificării, Stanisław Długosz, absolvent, în timpul războiului, al Academiei Comerciale din București, a scriitoarei Danuta Bienkowska, cea mai prodigioasă „ambasadoare” a literaturii române în Polonia (Nicolae Mares, *România literară* nr. 8/2020), a juristului Zbigniew Szuperski, traducător al lui Lucian Blaga, Nichita Stănescu, D. R. Popescu, Geo Bogza și a multor alți scriitori români (Nicolae Mares, *Szuperski – Blaga*, Tribuna 329/mai 2016). La fel la clasică literaturii poloneze, Kazimiera Iłkiewiczówna, emigranta care a trăit din 1939 până în 1946 la Cluj (Nicolae Mares, <https://tribuna-magazine.com/kazimiera-ilkiewiczowna-sau-despre-dragostea-poetilor-poloneze-pentru-poporul-roman-pentru-eminescu-si-bлага/>), și alte personalități marcante, care au contribuit la răspândirea și cunoașterea valorilor românești în Polonia: Ireneusz Kania, Juliusz Demel, Henryk Misterski, Halina Mirska-Lasota, Mieczysław Jaworowski și mulți alții.

Riposta Berlinului la articolele domnului Iorga

Despre reacția Germaniei, care urmărea cu o atenție ieșită din comun tot ceea ce se petrecea în România, stau mărturie audiențele, unele cu caracter vădit insolent, făcute șefului guvernului, Armand Călinescu, sau la *Palatul Sturdza*, de trimisul extraordinar și ministru plenipotențiar german, Fabritius, întrevederile cu ministrul afacerilor străine, Grigore Gafencu, cu propuneri și presiuni care excedau convențiile și normele de drept internațional. (Ministerul Afacerilor Străine. Fond 71 Germania, vol. 78 Germania ff.16-17, idem telegrama cifrată 39 490 din 10 septembrie 1939, în Nicolae Mares, *Relații româno-polone în 1938-1939 în context central european*, p.647, editura *Tipo Moldova*, Iași, 2011). Din toate acestea rezultă că, din punct de vedere diplomatic și uman, România a manifestat o înțelegere cordială față de situația din Polonia, în contextul nou creat pe continent. De la „vlădică la opincă” românii s-au situat de partea Poloniei, a refugiaților polonezi, lucru relevant într-un raport al consilierului polonez Alfred Poninski, trimis la Paris noului comandant militar W. Sikorski, cel care i-l solicitase pentru a elucida comportamentul unor demnitari.

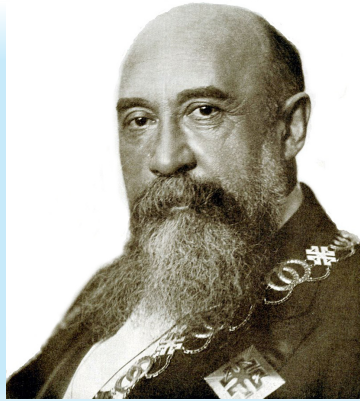
În această fază, argumentația părții române s-a bazat permanent pe prevederile în vigoare ale dreptului internațional, prevăzute în Convenția de la Haga din 1907, reliefate în documente (avize) elaborate de renumiți juriști din Ministerul Afacerilor Străine de sub conducerea marelui specialist în drept internațional, Vespasian Pella. (La Ministerul Afacerilor Străine s-au elaborat două avize cu privire la aplicarea normelor internaționale în cazul dat; se stipula că în baza convențiilor existente, a dorinței exprimate de mareșalul Piłsudski, în octombrie 1933, în convorbirea avută cu Nicolae Titulescu, alianțele româno-polone joacă numai în relația cu Rusia. La rândul lor, în septembrie 1939, liderii polonezi n-au dorit să împingă inutil România într-o conflagrație. (Cf. Nicolae Mares, op. cit. pp. 218-229). Acceptarea tranzitului auruului sau

Nicolae Iorga și Józef Piłsudski, la ieșirea din Gara Băneasa (aprilie 1932)

găzduirea patrimoniului cultural polonez ori a unei părți din tezaur, în a doua decadă a lunii septembrie (peste 80 de tone de aur de la Vișani la Constanța), a militarilor polonezi (zeci de mii de soldați, ofițeri și generali) în drum spre Franța, Anglia și alte teatre de război, a primirii în corpore, în ciuda avertismentelor și presiunilor germane, a șefului statului polonez, a guvernului și a autorităților, cordialitatea cu care populația a întâmpinat pe refugiați, toate

150 DE ANI DE LA NAȘTEREA MARELUI ISTORIC ROMÂN Solidaritatea manifestată de Iorga față de Polonia

acestea au fost tratate la Berlin ca acte dușmănoase antigermane; ele au avut repercusiunile cunoscute din partea Reichului, săvârșite în 1940, în timpul Dictatului de tristă amintire de la Viena.

Poziția și publicistica semnată de Iorga au înrăit și mai mult atitudinea funcționarilor superiori din Ministerul de Externe de la Berlin. Aceștia, fără îndoială, cu aprobarea lui Ribbentrop, la 10 septembrie 1939 l-au invitat în audiență pe consilierul de presă român, scriitorul Oscar Walter Cisek (1897-1969) pentru a-i transmite protestul german cu privire la atitudinea presei române, care acordă prioritate știrilor provenite din Franța și Anglia. Cele de mai sus, conștiinciosul diplomat le-a raportat cu îngrijorare la București: *ni se reproșează în deosebi articolele d-lui prof. Nicolae Iorga din „Neamul Românesc”*. (Idem, Arhiva MAE.)

Se știe că publicația menționată apărea de la începutul secolului la Vălenii de Munte, ea fiind principala cutie de rezonanță a românismului în lume. Iorga s-a stins din viață fără să audă de această intervenție diplomatică piezișă din capitala Reichului. Dacă ar fi aflat, cunoscut fiind caracterul său vertical, cu siguranță ar fi devenit și mai dărz. Nu știu ca în vreo altă țară pe mapamond, atunci când cizma fascistă mărșăluia prin Cracovia, vechea capitală a Poloniei, undeva în această lume, un scriitor de talia și prestanța lui Iorga să fi publicat un poem închinat castelului de la Wawel, simbol al polonității. Știm numai că presa engleză și franceză scria în acele momente, cu litere de-o șchiopă: *Tinerii noștri nu trebuie să moară pentru Gdansk /Danzig/*.

Iorga a iubit Polonia, pentru că a cunoscut și a apreciat istoria poporului polonez ca nimeni altcineva. Profesorul său de Istorie, Latină și Franceză de la gimnaziul din Botoșani a fost emigrantul polonez, Tokarski, un revoluționar găzduit în Moldova, imediat după înăbușirea sângeroasă de către imperiul țarist a insurecției din 1863 de la Varșovia. Pe dascălul acesta de mare ținută intelectuală și morală, Iorga l-a evocat cu mare căldură, într-un eseu apărut în limba polonă, prin anii 30 ai secolului trecut; el a fost personajul care și-a pus prima amprentă asupra caracterului și formației sale. (Nicolae Mares, *O poveste necunoscută despre dascălul polonez al lui Iorga*, în *Flacăra lui Păunescu* nr. 10/martie 2021) N-am întâlnit istorici români, unii chiar marcanți, care să cunoască acest amănunt esențial din biografia sa. Nu întâmplător, încă din tinerețe s-a aplecat asupra studiilor relațiilor româno-polone pe baza documentelor existente în arhivele de la Lwów (Lemberg), care își vor găsi oglindire în zeci sau chiar sute de lucrări în vasta sa operă.

Lectoratul de limbă română de la Cracovia

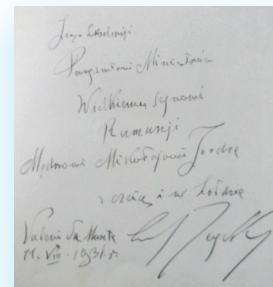
În urmă cu o sută de ani, când România și Polonia au renăscut, filopolonezul Nicolae Iorga în bune relații cu romanistul polonez Stanisław Wędkiewicz au găsit de cuviință ca la Cracovia să fie grabnic înființat Lectoratul de limbă română, condus la început de bucovineanul Grigore Nandriș și apoi de unul dintre promițătorii săi studenți: P. P. Panaitescu. La sugestia istoricului N. Iorga, acesta își va susține un doctorat prestigios despre influența poloneză asupra culturii medievale românești, urmat de un impresionant număr de contribuții privind istoria României și a raporturilor româno-polone.

Membri de onoare al Academiei de științe din Cracovia

De subliniat că, în 1923, cea mai titrată instituție științifică poloneză - Polska Akademia Umiejętności din Cracovia - l-a ales ca membru de onoare, titlul fiindu-i acordat cu mare pompă în anul următor. Astfel, în iunie 1924, profesorul face, la invitația autorităților poloneze, o vizită cu mare impact cultural, științific și propagandistic la Lwów (Lemberg), Varșovia, Vilnius, Poznań și Cracovia. L-a însoțit Doamna Ecaterina Iorga și un colaborator de la *Neamul Românesc*, care va relata pe larg acțiunile care au avut loc și primirea cordială cu care a fost întâmpinat. Suficient să amintesc că, la Cracovia, Iorga a susținut la *Alma Mater* trei conferințe: despre artiști italieni în ărele Române și în Polonia, alta închinată creației eminesciene în contextul romantismului european și polonez, și alta despre arta populară românească. (Nicolae Mares, *Mihai Eminescu în limba polonă*, editura *eLiteratura*, București 2018, pp.56-106)

La începutul anilor 30, și din postura de premier, va susține proiectul poetului Aron Cotruș de a se publica prima antologie de poezie românească în limba polonă: *Tematy rumuńskie /Teme românești*, în traducerea poetului wadowicean, Emil Zegadłowicz, și

primul florilegiu de lirică eminesciană în limba lui Mickiewicz. (Idem, pp.99-106). Autorul poemului *Horea și Rapsodie Valahe* a fost bine inspirat când a propus Ministerul Afacerilor Străine ca poetul polonez, traducătorul Emil Zegadłowicz să fie invitat de autoritățile românești, în vara anului 1931, la Cursurile de vară ținute la Vălenii de Munte de profesor. A fost un prilej dintre cele mai fericite pentru sensibilul creator polonez de a cunoaște elemente de bază din istoria și cultura poporului român, de a-l cunoaște pe Iorga personal. Sub impresia personalității sale, la 10 mai 1932, de Ziua Națională a României, el a publicat, în ediție bibliofilă, poemul eminescian *Împărat și proletar*, pe care i-l dedică istoricului, cu vibranta dedicație: *Marelui Voievod al sufletului românesc, savantului, poetului, cărmuitorului corăbiei statului, Nicolae Iorga*. Este aceeași pană a lui Zegadłowicz, a celui care pe Eminescu l-a caracterizat drept *un fenomen al naturii*, în paginile *Convorbirilor literare*, la 50 de ani de la trecerea în veșnicie al poetului nepereche. (Idem. pp. 70-71.)

Autograful oferit lui N. Iorga, la 14 august 1931, pe un album consacrat artei populare poloneze, însoțit de un număr de opt lucrări de grafică. Albumul l-am descoperit la Biblioteca Academiei Române

Una dintre lucrările de grafică, nr. 256 din album.

Foto: Nicolae Mares

La București, apariția poemului eminescian în limba polonă a făcut unele valuri, nu exclud că și dedicația, inclusiv în cercurile Academie Române, încât regele Carol al II-lea îi va încununa efortul traducătorului cu Ordinul *Meritul Cultural*, distincție ce tocmai fusese instituită de România Mare. Se vede că era o altă lume culturală românească în perioada interbelică și alte realități după care încă mai tânjim, cu oameni care știau ce înseamnă **recunoștința**. În vremurile noastre, o scriitoare, tot poloneză, este vorba de Danuta Bienkowska, care a trudit peste 70 de ani pentru a răspândi peste 100 de cărți consacrate României sau transpuse din română în polonă, n-a primit nici cel mai modest semn de prețuire, măcar la centenarul nașterii ei, în 2020.

Că între vorbă și faptă la Iorga nu existau discrepanțe, remarcăm în filele ultimului său jurnal că cel care îi chema pe români în *Neamul Românesc*, în septembrie 1939, să îi ajute pe polonezi cu ceea ce aveau mai bun, nu a răspuns la modul mercantil la oferta directorului adjunct al Institutului polon la București, Tadeusz Gostynski, de a-i vinde biblioteca și mobila, pentru a ieși din criza financiară în care se afla, ci, cu o solitudine ieșită din comun, i-a oferit să transforme provizoriu Institutul pe care îl conducea în secție a Institutului Sud-Est european „păstrându-și toată zestrea”, cea pe care i-o oferea pe bani. Îi va ajuta, totodată, să țină conferințe în mediile intelectuale, fiind remunerat cu 5 000 de lei pe lună, prilej pentru acesta de a-și finaliza proiectele editoriale, printre care și traducerea, împreună cu asistenta profesorului, Rodica Ciocan-Ivănescu, polonista de mai târziu, a *Trenurilor /Lamentațiilor* poetului renescentist polonez, Jan Kochanowski. Sau un alt caz dintre numeroasele care s-au ivit. Soției fostului premier polonez Jędrzejewicz, ajunsă în România, în drum spre Occident, îi oferit pentru adăpost casa sa de la Veneția. Constatând însă că doamna își dorea Parisul, pentru a conlucra cu ambasadorul Lukasiwicz, îi dă o recomandare să meargă la demnitarul francez Clermont Ferrand, pentru a-i ușura demersurile. I-a cerut ajutor lui Nicolae Iorga și fiul marelui istoric polonez, Marcel Handelsman (1882-1945), de care îl lega o veche și strânsă prietenie. Pe acesta îl va găzdui în casa sa de la Vălenii de Munte, împreună cu colegul său, găzduit la secretarul personal, Farcaș. De la tânărul Handelsman află istoricul că la Focșani sunt mai mulți generali și ofițeri polonezi decât soldați, iar aceștia dădeau vina pentru eșecul militar al Poloniei pe comandantul suprem, Rydz-Smigly, și pe colonelul Beck, ministrul de externe, ambii găzduiți în vile românești, la Slănic-Moldova și la Dragoslavele; ulterior, șeful externelor, împreună cu soția și suita (11 persoane), cu sprijinul ministrului Grigore Gafencu, ajunge la hotelul *Aro* din Brașov unde au ocupat ultimele două etaje, iar Beck deschide sticlele de șampanie cu pistolul din dotare.

Nicolae Iorga la biroul de lucru – ultima fotografie

Mai aflăm că ambasadorii Angliei și Franței făceau demersuri insistente să fie primiți de Nicolae Iorga, pe când cel polonez, E. Raczyński, care între timp defectase, „trece pe lângă el măreț, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.” (Nicolae Iorga, *Jurnalul ultimilor ani 1938-1940 – INEDIT*, ediție îngrijită, introducere și note de Andrei Pippidi, București, 2019, pp. 199-201). Aceștia erau „oameni cari au fost”.

George V. GRIGORE

Admirați cu surprindere de turiști, dar uitați total de urmașii lor din Carpați, dacii, cu figuri de învingători, fixați în marmură și porfir la Vatican și pe *Arcul lui Constantin*, la Luvru și Ermitaj, la Roma, Napoli, Florența, la Paris, Versailles, la Londra, Cambridge, Dunham, Berlin, Madrid, Copenhaga, Ierusalim, Efes, Izmir, Sankt Petersburg, New York, Boston, Atena, Praga sau alte colțuri ale lumii, stau și privesc cu înțelegere la urmașii lor, care au ascultat de *Marea Lege a Uitării*. Impusă pentru salvarea speciei umane, instituită pentru vindecarea sufletelor chinute trecute printr-un cataclism planetar, *Legea Uitării* a „lucrat” bine; nu mai știm ce a fost odată cu adevărat.

Dar știa Imperiul Roman adevărul, că dacii sunt urmașii *Geților de Aur*, aceia care au alergat în fuga calului pe întreaga planetă răvășită și au adunat mâna de oameni care scăpaseră din urgența valurilor de sute de metri, a ploilor de foc și a bombardamentului meteoritic? Aici, în jurul Mării Getice, i-au adus Cavalerii Danubieni pe aproape toți acești oameni și i-au hrănit, le-au dat legi și reguli, i-au instruit pentru o nouă viață. După ce fiecare neam și-a „crescut” *Pomul Vieții* lui, a început recolonizarea planetei pustii. Din acești *Geți de Aur* primordiali (ziși „caucazieni”) s-au format toate popoarele moderne actuale.

Priviți ochii acestor statui de dacii: ei știu adevărul! Traian, după ce i-a învins și le-a luat aurul, spre a salva Roma, a început un program de promovare a tot ceea ce este dac la Roma. *Columna* și *Forul lui Traian* (cel mai mare și mai costisitor for din Roma) sunt dedicate dacilor. S-au scris cărți minunate despre daci, acum dispărute. S-a construit mult în Dacia și s-a încercat a se menține legătura cu acest tărâm de dincolo de Istru. Trei poduri au construit romanii peste acest fluviu. De ce? Nimeni nu a înțeles. Era un omagiu adus unui neam special. Era o reverență făcută unui popor care a făcut un gest istoric fără asemănare. S-au ridicat dacilor statui de peste trei metri, mai mari decât cele imperiale. S-a săpat în materiale foarte rare și scumpe.

Deși *Galeria Chiaramonti* a Vaticanului din Roma numără peste 800 de sculpturi greco-romane, cel mai mare bust colosal săpat în marmură frigiană violacee cu vînișoare este al unui dac. Depășind trei metri, cu tot cu soclu, stînd cu palma dreaptă așezată peste încheietura mâinii stîngi, cu mantia despicată la coate, fruntea ușor încrunțată și gura întredeschisă, dacul privește înainte, drept și liniștit.

Nu sunt mulți români care știu că în muzeele lumii există un număr de peste 200 de statui, busturi și capete reprezentând dacii. O primă inventariere a acestor opere de artă a fost făcută în anul 1946 și număra pe atunci doar 26 de piese. O a doua numărătoare, făcută în anul 1980, a crescut numărul acestor opere de artă la 40. Tot ceea ce știam a fost schimbat din dorința unui tânăr de a susține o teză de doctorat: Leonard Velcescu, specialist în istoria artelor, cel care și-a susținut lucrarea în anul 2000, la Sorbona, a cercetat cu acribie muzele, parcuri și grădini, galerii, subsoluri, depozite, și a strâns laolaltă peste o sută de astfel de reprezentări de dacii; numărul lor devine din ce în ce mai mare, pe zi ce trece. Cele mai multe dintre aceste statui sunt de mari dimensiuni, capetele și busturile sunt colosale. Concluzia este uluitoare: Imperiul Roman nu a acordat nici unui alt popor subjugat atât de multă atenție, iar *Columna lui Traian*, operă care a revoluționat arta romană, devine un argument în plus în acest sens. Dintre aceste statui de dacii, cele mai multe au fost descoperite în urma săpăturilor din *Forul lui Traian*. Este posibil ca acestea să fi fost realizate la comanda lui Traian, special pentru a-i împodobi forul. Toate statuile au fost amplasate la înălțime, iar toți dacii reprezentați sunt cu priviri semețe și

DACII – singurul popor cu statui colosale ridicate de Imperiul Roman

clare, cu o atitudine liniștită, fie ei tineri sau bătrâni, fie nobili, sau dacii de rând.

Pe toate reprezentările de dacii din muzee se află scris *Prizonier dac*, dar etichetele au fost puse mult mai târziu... În *Galeria Chiaramonti*, în *Sala Braccio Nuovo*, mai sunt amplasate trei capete colosale de dacii, deosebit de expresive. Pe partea dreaptă se află un comatus dac, aflat în floarea vârstei; în comparație, capetele de romani, din stînga și din dreapta sa, sunt de două ori mai mici. Pe partea stîngă, aproape de ieșire, se află și celelalte două capete de dacii: un tânăr comatus care poartă inscripția *Captivus Dacus*, cu o atitudine mândră, dar calmă, și un tarabostes cu binecunoscuta-i căciulă dacă. Este mai în vîrstă decât ceilalți doi, cu barba stufoasă aranjată elegant, părul tuns scurt la spate și fruntea ușor încrunțată. Privește înainte, are pomeții ușor proeminenți, iar întreaga înfățișare arată inteligență și hotărâre. Despre acest chip s-a spus de multe ori că îl reprezintă pe însuși regele Decebal. La Roma, aproape de *Colosseum*, se află *Arcul lui Constantin*, cel mai mare arc de triumf din Roma, ridicat după victoria de la podul Milvius, împotriva lui Maxentiu, din începutul secolului al IV-lea. Patru dintre basoreliefurile de pe acest arc înfățișează scene de luptă dintre dacii și romani, la două secole de la aceste lupte. Specialiștii consideră că aceste basoreliefuri făceau parte dintr-un monument al lui Traian, fiind refolosite. Imaginea lui Traian din aceste scene se pare că a fost înlocuită cu cea a lui Constantin. Dar dacii nu au fost înlocuiți! Pe cele opt coloane corintice ale arcului se află opt statui imense de dacii, care străjuiesc arcul de la o înălțime de aproape 25 de metri. Patru dintre acestea sunt de nobili dacii, iar patru sunt de oameni de rând, fără căciula specifică. Atitudinea lor este una demnă; stau cu capetele ușor aplecate (parcă privesc peste Roma) și mâinile împreunate. Toți sunt bărboși, au plete lungi și mantii, ornate cu franjuri pe margini, prinse pe un umăr, ce le ajung până la călcăie. Pantaloni sunt strânsi la glezne, iar în picioare au opinci. Se crede că aceste statui provin tot din *Forul lui Traian*. Ce căutau niște statui de dacii pe un monument ridicat la două secole după războaiele lui Traian cu Decebal? Se încerca păstrarea respectului convenit unui popor care a salvat omenirea la ceas de grea încercare, *Geții de Aur*, strămoșii dacilor?

La Muzeul *Borghese* se află un bust enorm, probabil o fostă statuie întreagă a unui tânăr dac, cu ambele mâini lipsă și cu fața zdrobită. Alte statui, capete și busturi de dacii se găseau odinioară în Roma, în muzeele *Torlonia*, *Lateran*, *Capitolin*, sau chiar în atelierile unor sculptori, precum

Canova și Tadolini sau Monteverde. Din păcate, colecțiile au fost mutate, unele au fost vândute sau descompuse, reîntregite, iar urma acestor statui a fost pierdută... La Florența se află câteva statui de dacii, sculptate în porfir, iar altele se găsesc la Napoli. Îi găsim pe dacii „de piatră” în multe muzee și colecții private din lumea întreagă. Cel mai recent cap de dac a fost descoperit în 1999, în *Forul lui Traian*. El a fost expus pentru scurta vreme și la Muzeul Național de Istorie a României din București.

Leonard Velcescu, cel care a pornit studiul asupra chipurilor de dacii, a spus într-un interviu: „Este foarte important de reținut că, din punct de vedere iconografic, în timpul lui Traian, arta romană se afla la apogeul ei, iar calitatea sculpturilor de dacii, din punct de vedere portretistic, este remarcabilă. Nicidecum nu au fost lucrate ca o imagine stereotipă, adică toate la fel, cum se reprezentau de pildă divinitățile, ci au fost sculptate după modele reale, într-un stil realist roman, caracteristic pentru aceasta perioadă. Detaliile sunt minuțios realizate și naturaliste, reprezentând fizionomia detaliată a fiecărui personaj: atitudine demnă, privire ageră, de neînvincut, calmă la exterior, relativ agitată la interior, gata să treacă la acțiune la momentul potrivit. Când mă refer la sculpturile de dacii redactate în teza mea, vorbesc, bineînțeles, de statui întregi, de statui acefale (fără cap), busturi, capete, multe fragmente (brațe, mâini, picioare etc.). Aceste statui de dacii au fost făcute de romani în perioada lui Traian, pentru *Forul de la Roma*. Conform reconstituirilor *Forului lui Traian* făcute de italieni și, ceva mai recent, de americani, cred că au fost la origine în jur de o sută de statui de dacii. În curtea principală a forului, aceste statui se aflau la înălțime, deasupra porticurilor (galeriilor) care înconjurau piața principală a acestui for, cam în dreptul fiecărei coloane care susținea porticul. Acestor statui din marmură trebuie să li se adauge și statuile din porfir roșu-vișiniu care au făcut parte din faimosul portic din porfir al forului. Nu se poate ști exact câte statui de dacii au făcut parte din acest portic, menționat de mai multe ori în antichitate. De altfel, așa s-a aflat de existența lui, din scrieri, căci deocamdată arheologii nu au găsit nimic și nu au reușit să-l localizeze în complexul forului. De ce nu s-a mai găsit nici o urmă? Pentru că toate complexurile monumentale din Roma au fost „jefuite”, materialele au fost descompletate, luate și reutilizate la construcții, mai ales în timpul Renașterii. Și cum Forurile Imperiale erau garnisite cu diferite marmure colorate de toate tipurile și nuanțele, așa se poate explica de ce acest portic a dispărut complet: era

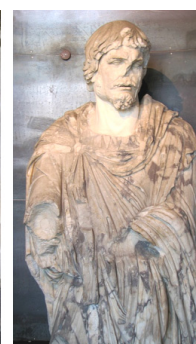

construit din porfir roșu, material de construcție deosebit de căutat în Renaștere și Baroc. Și acest portic din porfir se pare că a existat cu adevărat, căci au fost găsite 5 statui de dacii din porfir roșu-vișiniu. Două se află în prezent la Luvru (Franța), trei la Florența, iar câteva fragmente în rezervele *Forului lui Traian* (Italia). Chiar dacă se vorbește de niște prizonieri de război, toate statuile de dacii sunt ale unor oameni liberi, nu sclavi sau prizonieri”.

Leonard Velcescu deschide un nou subiect: „Pot să vă spun că aceste sculpturi ocupau un loc foarte important din punct de vedere iconografic, fiind ca o imagine a „barbarilor” în inima lumii romane, adică la Roma. De ce romanii (mai precis Traian) au decis să-i reprezinte pe dacii, popor considerat „barbar”, în centrul de elită al lumii romane? De ce nu au fost reprezentate personalitățile romane, cum ar fi fost mult mai logic? Este un Mare Mister. Nu trebuie să uităm că acest for a fost construit pentru a-l glorifica pe împăratul Traian. Dar, în urma constatărilor arheologice, putem adăuga că, în același timp, acest loc de o mare importanță pentru romani a fost dedicat în mare parte și glorificării dacilor. Învingătorii au fost glorificați și omagiați de învingători. Acest lucru consider că este de o mare importanță și poate fi considerat total ieșit din comun. Adică, romanii au adus, au implantat, de bună voie, imaginea dacilor, un popor învins, imaginea lumii „barbare”, în locul cel mai de preț al lor, Forul.”

Ochii statuiilor de dacii ascund o enigmă, iar expresia lor este aceea a unor înțelepți. De ce au vrut romanii să îi aibă, în mijlocul Romei și în mijlocul imperiului lor, pe acești enigmatici inițiați, cu privire lor senină, dar de nedescifrat? De ce i-au adus în for și le-au închinat o grandioasă columnă, celebrându-le moartea și sacrificiul? Traian și neamul său de cuceritori ai lumii nu sunt cei care i-au scos pe dacii din istorie. Dimpotrivă! Lor trebuie să le fim recunoscători într-un fel, pentru că i-au făcut nemuritori, prin trupul marmurei. Aceste minunate statui de dacii sunt tot atâtea altare ale neuitării groaznicei grozăvii din care a fost salvat neamul omenesc. Din cauza acestei draconice *Legi a Uitării*, instituite acum câteva mii de ani, au dispărut toate cărțile ce vorbeau despre Dacia, s-au ascuns dovezile arheologice, paleontologice, geologice, astronomice, biologice, ale șocurilor planetare prin care a trecut Pământul. Nu sunt foarte îndepărtate acele timpuri... De aceea toate cunoștințele strămoșilor noștri se transmiteau oral. Trebuia să uităm ca să putem merge mai departe.

...Uitarea atât de necesară în trecut trebuie acum înlăturată. Priviți ochii tăcuți ai dacilor și încercați să înțelegeți.

Surse: matricea.ro; historia.ro; wikipedia.org; biblioteca-digitala.ro; statuidedacii.ro